

STYRANDE DOKUMENT

Samverkansavtal 2021

§ 1 Omfattning

För hälso- och sjukvård som berör flera regioner är Sverige indelat i sex samverkansregioner (SFS 2019: 1118). Södra samverkansregionen, vanligen benämnd Södra sjukvårdsregionen, omfattar enligt förordningen Skåne län, Kronobergs län, Blekinge län samt de tre södra kommunerna i Hallands län (Hylte, Halmstad och Laholm).

Detta avtal reglerar samverkan inom främst hälso- och sjukvård mellan Region Blekinge, Region Halland, Region Kronoberg och Region Skåne.

För samverkan, utöver vad som regleras i detta avtal, tillämpas riktlinjer i

[Riksavtal för utomlänsvård \(skr.se\)](#)

Det övergripande ansvaret för samverkan mellan regionerna enligt detta avtal åvilar Södra regionvårdsnämnden. Nämndens verksamhet regleras i särskild arbetsordning som biläggs detta avtal. Baserat på detta samverkansavtal ska en verksamhetsplan tas fram minst vartannat år. Verksamhetsplanen fastställs av Södra regionvårdsnämnden.

§ 2 Övergripande inriktning

Södra sjukvårdsregionen ska genom samverkan och samarbete sträva efter jämlik och god vård med hög kvalitet och tillgänglighet. Förhållningssättet ska bygga på tillit och respekt.

§ 3 Mål

- Att tillvarata och utveckla gemensamma intressen och att effektivt utnyttja resurserna inom hela sjukvårdsregionen
- Att erbjuda tillgänglig, säker, jämlik och kunskapsbaserad vård
- Att bedriva högspecialiserad vård som en gemensam angelägenhet för hela sjukvårdsregionen
- Att via regionerna samverka med kommunerna för att främja hälsan hos invånarna i sjukvårdsregionen
- Att samverka kring klinisk forskning, utveckling, utbildning och kompetensförsörjning

§ 4 Kommunikation

Väl fungerande kommunikation som bidrar till att verksamhetsmålen uppnås är en förutsättning för samarbetet inom Södra sjukvårdsregionen. Som grund för kommunikationen inom sjukvårdsregionen finns en gemensam kommunikationsstrategi som tydliggör viktiga principer och beskriver roller och ansvar. Övergripande mål för kommunikationen ska vara att bidra till att driva utveckling och förändring utifrån sjukvårdsregionens mål, underlätta samverkan och beslutsfattande samt säkerställa olika målgruppers behov av kommunikation.

§ 5 Chefsamverkan

Chefer på alla nivåer har ett stort ansvar för vårdens verksamhet och utveckling. Södra sjukvårdsregionen ska, när behov finns, skapa arenor för erfarenhetsutbyte, lärande och samverkan mellan chefer i regionerna.

§ 6 Gemensamma verksamheter

Vissa verksamheter finansieras solidariskt utifrån regionernas gemensamma behov. Förslag om nya områden för solidarisk finansiering ska beslutas av Södra regionvårdsnämnden efter beredning i ledningsgruppen. Utgångspunkten ska vara att samtliga regioner är överens om fördelarna med en sådan lösning och att motsvarande samverkan inte kan genomföras lika bra eller bättre på annat sätt.

§ 7 Priser och ersättningar

Som grundregel fördelas kostnaderna för gemensamma verksamheter mellan regionerna i förhållande till folkmängd¹. Budget fastställs för varje mandatperiod av Södra regionvårdsnämnden efter avstämning med regionerna via särskild avtalsgrupp. Regionerna ska samverka avseende prissättning och ersättningar vid gränsöverskridande vård. Detta regleras årligen² och beslut om rekommendationer till regionerna fattas av Södra regionvårdsnämnden. För långsiktighet i beslut om samverkan till exempel vid fördelning av verksamhet mellan olika regioner kan i vissa fall skriftlig överenskommelse tas fram. Ekonomiska och administrativa hinder för samverkan ska i möjligaste mån elimineras. Sjukvårdsregionen ska, när detta är möjligt, gemensamt med övriga sjukvårdsregioner, sträva efter enhetliga ersättningar avseende vård såväl inom som utanför sjukvårdsregionen.

¹ För Region Halland avses de tre södra kommunerna i enlighet med SFS 2019: 1118

² Enligt specifikation i Regionala priser och ersättningar för Södra sjukvårdsregionen

§ 8 Samverkansområden

§ 8.1 Högspecialiserad vård

Högspecialiserad vård av god kvalitet ska erbjudas alla invånare i sjukvårdsregionen inom rimlig tid. Regionerna ska samverka kring, och gemensamt utnyttja, resurser för högspecialiserad vård vare sig den bedrivs på Skånes universitetssjukhus eller på annat sjukhus i Södra sjukvårdsregionen. Regionerna ska i första hand vända sig till enheter inom Södra sjukvårdsregionen för högspecialiserad vård.

Södra sjukvårdsregionen ska aktivt delta i arbetet med Nationell högspecialiserad vård (NHV) och i samverkan ansöka om sådan vård när förutsättningar för detta finns.

§ 8.2 Sjukvårdsregionalt samarbete för bättre vård

Inom ramen för "Samarbete för bättre vård" skapas förutsättningar för god, tillgänglig och jämlik vård inom olika områden. För varje delprojekt tillsätts en sjukvårdsregional arbetsgrupp som tar fram förslag som kan innebära att vårdverksamheter flyttas mellan sjukhus inom sjukvårdsregionen. Slutrapporter med förslag till åtgärder godkänns av Södra regionvårdsnämnden för vidare beslut och verkställande inom respektive region.

§ 8.3 Kunskapsstyrning

Sveriges samtliga regioner har tillsammans tagit fram en struktur för sammanhållen kunskapsstyrning. Regionerna har förbundit sig att arbeta utifrån en gemensam vision och samarbeta inom den gemensamma strukturen. Södra sjukvårdsregionen är värdregion för fyra av totalt 26 nationella programområden. Detta innebär särskilt ansvar för processledning, kommunikation, uppföljning och analys. För att samverka med den nationella strukturen tillsätter Södra sjukvårdsregionen sjukvårdsregionala programområden (RPO) och samverkansgrupper (RSG). Inom ramen för kunskapsstyrning ska även kommunperspektivet beaktas.

§ 8.4 Regionalt cancercentrum Syd

Regionalt cancercentrum Syd (RCC Syd) arbetar på uppdrag av Södra regionvårdsnämnden. Uppdraget preciseras i särskilt ägardirektiv. RCC Syd är en del av den samlade kunskapsstyrningen med uppdrag att stödja samverkan och utveckling mellan och inom cancervårdens processer för att härigenom bidra till en patientcentrerad, kunskapsbaserad, ändamålsenlig, effektiv, likvärdig och säker cancervård i hela sjukvårdsregionen. RCC Syd rapporterar, via särskild styrgrupp, till ledningsgruppen i Södra sjukvårdsregionen.

§ 8.5 Kompetensförsörjning

På uppdrag av regeringen har Socialstyrelsen tillsammans med Universitetskanslersämbetet inrättat ett nationellt råd för kompetensförsörjning. I uppdraget ingår att Södra sjukvårdsregionen utveckla samverkan mellan regioner, lärosäten och kommuner på sjukvårdsregional nivå. Södra sjukvårdsregionen stöder detta arbete genom att ett sjukvårdsregionalt vårdkompetensråd har bildats.

§ 8.6 Kris och katastrof

Sveriges regioner har tillsammans med statliga myndigheter som MSB, Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten ett ansvar för beredskapsplanering inför kris och katastrof. Vid större händelser och nationella kriser krävs samverkan över regiongränserna. Södra sjukvårdsregionen ska stödja sådan samverkan.

§ 8.7 Klinisk forskning och utveckling

Regionerna ska samverka inom klinisk forskning och utveckling för att bibehålla och stärka sin position såväl nationellt som internationellt. Stöd för kliniska studier och för annan typ av klinisk, epidemiologisk och vårdvetenskaplig forskning sker bland annat via Kliniska studier Sverige – forum Söder som är regional nod i Södra sjukvårdsregionen. Stödet ska rikta sig till forskare inom alla professioner inom hälso- och sjukvården i Södra sjukvårdsregionen.

§ 8.8 Planering av framtidens hälso- och sjukvård

För att möta framtida behov genomgår hälso- och sjukvården stora omställningar som bland annat inkluderar nya journalsystem, nya byggnationer och investeringar. För att fatta kostnadseffektiva beslut krävs noggrann planering med samverkan över regiongränserna.

§ 9 Avtalstid

Detta avtal gäller från 2021-07-01 och tills vidare. Avtalet ersätter "Regionavtal" 2014-11-24. Efter uppsägning upphör avtalet att gälla tre år räknat efter närmast följande kalenderårsskifte.

§ 10 Ändring av avtal

Ändring av detta avtal kan endast ske om samtliga regioner är överens.

Bilaga 1. Arbetsordning, Södra regionvårdsnämnden

§ 1 Nämnd

Regionerna i Södra sjukvårdsregionen samverkar enligt Samverkansavtal 2021. För denna samverkan finns en särskild nämnd, Södra regionvårdsnämnden, som är ett politiskt samarbetsorgan med beslutande, rådgivande och rekommenderande funktioner.

§ 2 Uppgifter

Södra regionvårdsnämndens huvudsakliga uppgifter är att initiera, utveckla och följa upp samverkan som regleras i samverkansavtalet.

§ 3 Sammansättning

Nämnden ska ha tolv ledamöter och tolv ersättare. Region Blekinge, Region Halland och Region Kronoberg utser vardera två ledamöter och två ersättare. Region Skåne utser sex ledamöter och sex ersättare. Varje region utser i vilken ordning ersättare tjänstgör.

Ledamöter och ersättare utses för fyra år från 1 januari året efter det år allmänna regionoch kommunalval hållits.

Nämndens verkställande tjänsteman, direktören för Södra sjukvårdsregionen, ska delta i nämndens sammanträden. Vid sidan av politiska ledamöter representeras varje region av sin hälso- och sjukvårdsdirektör, eller ersättare, som ska delta vid nämndens sammanträden. Därutöver ska chefen, eller ersättare, för Skånes universitetssjukhus delta. Nämnden kan vid behov kalla annan tjänsteman eller sakkunnig att delta i nämndens överläggningar.

Nämnden utser bland de ordinarie ledamöterna en ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande att tjänstgöra den tid för vilken de blivit valda som ledamöter.

§ 4 Presidium

I presidiet ingår ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande samt ytterligare två ledamöter. Av presidiets fem ledamöter utses två ledamöter från Region Skåne och en ledamot från vardera Region Blekinge, Region Halland och Region Kronoberg. Varje region

utser därutöver också en ersättare till presidiet. Ersättare deltar i möte endast om ordinarie ledamot är frånvarande. Presidiet har det politiska ansvaret för beredning av ärenden till nämnden. Nämnden kan vid behov tillsätta ytterligare berednings- och informationsgrupper.

För "Samarbete för bättre vård" finns särskild styrgrupp som utgörs av presidiet med ytterligare en representant från vardera Region Blekinge, Region Halland och Region Kronoberg.

§ 5 Beslut

Nämnden kan besluta i ärenden för sjukvårdsregional samverkan som regleras i samverkansavtalet och som faller inom fastställd budget. För övrigt kan nämnden besluta om rekommendationer till regionerna. Beredningen av ärenden till nämnden förutsätts vara så grundlig att beslut alltid kan fattas i enighet. Beträffande regler för fattande av beslut gäller i tillämpliga delar kommunallagen.

§ 6 Sammanträde

Nämnden fastställer sammanträdesplan för varje år. Därutöver kan extra sammanträde hållas om ordförande finner det nödvändigt eller efter framställning från minst två övriga ledamöter i nämnden.

Skriftlig kallelse ska i god tid, normalt minst en vecka, före varje sammanträde sändas ut till nämndens ledamöter och ersättare samt till tjänstemän som ska närvara vid nämndens sammanträde.

Ledamot som är förhindrad att delta ska snarast underrätta kansliet. En ersättare ska kallas att tjänstgöra i denna ledamots ställe. Även ersättare som inte tjänstgör i ledamots ställe har rätt att delta i nämndens överläggningar och få sin mening antecknad i protokollet. Tjänstemän enligt § 3 har rätt att delta i överläggningarna.

Nämnden utser för varje sammanträde en ledamot eller tjänstgörande ersättare att jämte ordföranden justera nämndens protokoll. Fullständiga protokoll ska delges nämndens ledamöter och regionerna.

§ 7 Ledningsgrupp

I ledningsgruppen ingår regionernas hälso- och sjukvårdsdirektörer, en HR-direktör och en kommunikationsdirektör från någon av regionerna samt chefen för Skånes universitetssjukhus. Ordinarie ledamot har möjlighet att utse ersättare. Direktören för Södra sjukvårdsregionen är ordförande. Ledningsgruppen har bland annat i uppdrag att bereda ärenden inför nämnden.

Ledningsgruppen utser vid behov styrgrupper eller motsvarande som rapporterar till ledningsgruppen.

§ 8 Beredning

För beredning av ärenden, verkställande av beslut och förvaltningsuppdrag i övrigt ska en verkställande tjänsteman, tillika direktör för Södra sjukvårdsregionen, utses av nämnden. Regionerna ska medverka med erforderliga uppgifter och underlag för beredning av ärenden till nämnden och samverkan enligt samverkansavtalet.

§ 9 Kansli

Nämnden har till sitt förfogande ett från de berörda regionerna organisatoriskt fristående kansli. Chefen för kansliet, direktören för Södra sjukvårdsregionen, är organisatoriskt direkt underställd nämndens ordförande. För nämndens uppgifter och för samverkan enligt Samverkansavtal 2021 fastställer nämnden de kansliresurser som krävs. För den Södra sjukvårdsregionen personal som är anställd vid kansliet fullgör Region Skåne de skyldigheter som enligt lagar och avtal ankommer på arbetsgivare. Kansliet ska bland annat:

- Svara för den formella hanteringen av nämndens ärenden
- Ge administrativ service till nämndens olika politiska organ och beredningsgrupper
- Ansvara för genomförandet av utrednings-, utvecklings- och samarbetsuppdrag i enlighet med Samverkansavtal 2021

§ 10 Kostnader

Nämnden utbetalar arvoden till de ledamöter och ersättare som deltar vid nämndens sammanträden. För övrigt bär varje region sina kostnader för respektive ledamöters, ersättares och tjänstemäns deltagande i sammanträden och beredningar. Kostnaderna för kansliet och verksamhet i övrigt fördelas mellan parterna i förhållande till folkmängd i respektive region vid ingången av året före verksamhetsåret¹. Nämndens verksamhet finansieras genom anslag från regionerna och fastställs för en period om fyra år.

§ 11 Revision

Regionerna i Södra sjukvårdsregionen utser efter inbördes överenskommelse två revisorer och två ersättare för granskning av nämndens förvaltning och räkenskaper.

¹ För Region Halland avses de tre södra kommunerna i enlighet med SFS 2019: 1118

Bilaga 2. Överenskommen inkallelseordning i Södra regionvårdsnämnden

Utgångspunkter

Till grund för Södra regionvårdsnämndens (SRVN) arbete ligger den Arbetsordning som utgör bilaga till Södra sjukvårdsregionens Samverkansavtal från 2021. Av arbetsordningen framgår bland annat att ledamot som är förhindrad att delta på ett sammanträde ska anmäla detta till kansliet, så att ersättare kan kallas in för tjänstgöring i denna ledamots frånvaro (§ 6). I vilken ordning som ersättare ska tillfrågas/inkallas finns dock inte reglerat. I förbigående kan nämnas att samtliga ersättare i SRVN har närvarorätt, även om de inte ska tjänstgöra.

För en nämnd i en region eller i en kommun gäller att om ersättare finns tillgängliga så ska dessa inkallas om ledamot inte kan tjänstgöra. Syftet med detta är att en nämnd i största möjliga utsträckning ska vara fulltalig vid varje enskilt tillfälle, bland annat för att minimera risken för att nämnden inte blir beslutsmässig. Det ankommer på fullmäktige att fastställa regler för ersättarnas tjänstgöring, bland annat inkallelseordningen.

SRVN är inte en nämnd i kommunallagens mening, utan ett styrelseorgan för en samarbetsorganisation av en typ som inte regleras i kommunallagen. Det är således inte frågan om en gemensam nämnd, och heller inte frågan om en styrelse för ett kommunal-förbund. Detta har betydelse för synen på hur ersättare kan inkallas.

I avsaknad av uttryckliga bestämmelser i lag avseende hur ersättare ska tjänstgöra i en nämnd som SRVN är det upp till parterna att bestämma hur tjänstgöring ska ske. Det finns inget hinder mot att en ersättare från en huvudman kallas in och för att tjänstgöra vid frånvaro av ledamot från en annan huvudman, även om detta aldrig bör vara ett förstahandsalternativ. Gemensam huvudman går således före gemensam partitillhörighet.

Överenskommelse

För bättre förutsägbarhet, har ingående regioner i Södra sjukvårdsregionen kommit överens om att från och med 2025-11-01 tillämpa nedanstående inkallelseordning för Södra regionvårdsnämnden.

1. I första hand inkallas ersättare från samma parti och samma huvudman
2. I andra hand inkallas ersättare från annat parti och samma huvudman

3. I tredje hand inkallas ersättare från samma parti men från annan huvudman
4. I fjärde hand inkallas ersättare från annat parti och annan huvudman

Saknas ersättare från samma parti gäller följande inkallelseordning

Blekinge:

- S frånvarande ersätts av M och i andra hand av SD
- M frånvarande ersätts av SD och i andra hand av S

Halland:

- S frånvarande ersätts av C och i andra hand av KD
- KD frånvarande ersätts av C och i andra hand av S

Kronoberg:

- M frånvarande ersätts av S och i andra hand av C
- KD frånvarande ersätts av C och i andra hand av S

Skåne:

- L frånvarande ersätts av M, i andra hand av KD, i tredje hand av SD, i fjärde hand av S och i femte hand av V
- S frånvarande ersätts av V, i andra hand av KD, i tredje hand av M och i fjärde hand av SD
- M frånvarande ersätts av KD, i andra hand av SD, i tredje hand av S och i fjärde hand av V
- SD frånvarande ersätts av KD, i andra hand av M, i tredje hand av S och i fjärde hand av V
- MP frånvarande ersätts av S, i andra hand av V, i tredje hand av KD, i fjärde hand av M och i femte hand av SD

Saknas helt ersättare från egen huvudman, så ska ersättare från samma parti hos annan valfri huvudman inkallas, och om ersättare från samma parti helt saknas ersättare från annat parti och valfri huvudman.

Angående beslut om inkallelseordning

Varje nyttillträdd nämnd ska vid sitt första sammanträde fastställa en inkallelseordning. Nämnden kan också när som helst besluta om revideringar i inkallelseordningen som påkallas av att majoritetsförhållandena i en region kan ha förändrats och olika partier därmed inte längre har samma relation till varandra som tidigare.

Lund 2025-11-01

För Region Blekinge
Magnus Johansson

För Region Kronoberg
Ida Eriksson

För Region Halland
Lise-Lotte Bensköld-Olsson

För Region Skåne
Gilbert Tribo